

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«ЕПІЗООТОЛОГІЯ ТА ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр
Спеціальність **211 Ветеринарна медицина**
Освітня програма _____
Рік навчання 3, семестр 5, 6
Форма навчання денна (денна, заочна)
Кількість кредитів ЄКТС 8,5
Мова викладання **українська** (українська, англійська, німецька)

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

к.вет.н., доцент кафедри епізоотології, мікробіології і вірусології Мельник В.В.
[\(melnyk_vv@nubip.edu.ua\)](mailto:melnyk_vv@nubip.edu.ua)

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ
(до 1000 друкованих знаків)

Новітні вимоги до збереження тварин, зокрема молодняка, до підвищення їх продуктивності і якості продуктів тваринництва, охорони навколишнього середовища потребують корінних змін у підготовці лікарів ветеринарної медицини, добрих знань ними хвороб тварин. Особливо, це стосується інфекційних хвороб, адже на сьогодні нам вже відомо понад 500 і з кожним роком з'являються все нові захворювання. З 500 інфекційних хвороб половина належить до зоонозів, тобто хвороб, спільних для тварин і людини. Вивчення і знання цих хвороб повинні бути обов'язковими для лікаря ветеринарної медицини.

Метою викладання епізоотології є засвоєння студентами теоретичних і методологічних основ інфекційного та епізоотичного процесів, закономірностей, які лежать в основі розвитку інфекційних хвороб, оволодіння методами діагностики інфекційних хвороб бактеріальної, вірусної і грибної природи, навиками науково-обґрунтованого планування, організації і проведення протиепізоотичних заходів.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ лабораторні , практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінюван я
1 семестр календарного плану* (5 навчальний семестр)				
Модуль 1. Вчення про інфекційний процес. Епізоотичний процес і його рушійні сили				
Тема 1. Введення в епізоотологію	2/0	<u>Знати</u> Історію епізоотології, як науки. Предмет і методи епізоотології. <u>Розуміти</u> Зв'язок епізоотології з іншими науками.	Написання реферату в разі пропуску лекції	

Тема 2. Вчення про інфекцію та інфекційний процес	2/0	Знати Взаємовідносини мікро- і макроорганізмів. Епізоотологічні аспекти вчення про інфекцію. Інфекційний процес та форми його прояву. Розуміти різницю між інфекційним процесом і інфекційною хворобою. Значення макроорганізму в розвитку та прояві інфекційного процесу. Неспецифічна (природна) резистентність і специфічний імунітет. Імунодефіцити. Розрізняти Види інфекцій. Інфекційна хвороба і форми її прояву. Види інфекцій.	Написання реферату в разі пропущення лекції	
Тема 3. Епізоотичний процес. (частина 1)	2/0	Знати Суть епізоотичного процесу. Епізоотичний ланцюг і його ланки: джерело збудника інфекції, резервуар збудника інфекції, механізм передачі збудника, сприйнятливі тварини. Рушійні сили епізоотичного процесу. Механізм, фактори та шляхи передачі збудників інфекційних хвороб.	Написання реферату в разі пропущення лекції	
Тема 4. Епізоотичний процес. (частина 2)	2/0	Знати Сприйнятливі тварини. Індивідуальна та групова схильність тварин до захворювань. Значення схильності тварин в епізоотичному процесі. Динаміка епізоотій та характеристика її основних стадій. Особливості прояву епізоотії в замкнутому (ізолюваному) і незамкнутому (неізолюваному) стаді тварин. Епізоотичне та природне вогнище інфекційних хвороб. Розуміти Поняття про епізоотичне вогнище, неблагополучний пункт та загрозову зону. Види епізоотичних вогнищ. Вчення про природну вогнищевість інфекційних хвороб. Поняття про краю епізоотологію і епізоотологічну географію, їх зв'язок з питанням екології. Розрізняти Форми прояву епізоотичного процесу: спорадія, ензоотія, панзоотія. Види епізоотичних вогнищ.	Написання реферату в разі пропущення лекції	
Тема 5. Епізоотичний процес. (частина 3)	2/0	<u>Знати</u> Вплив кліматичних, метеорологічних, географічних та інших природних умов, а також соціально-економічних факторів на виникнення та прояв епізоотій. Сезонність і періодичність прояву епізоотій. Поняття про горизонтальний та вертикальний шляхи передачі збудника хвороби.	Написання реферату в разі пропущення лекції	
Тема 6. Ветеринарні і ветеринарно-санітарні об'єкти. Роль лабораторно-діагностичних досліджень.	0/2	Знати Ветеринарні і ветеринарно-санітарні об'єкти. Ознайомлення з інфекційною клінікою та ізолятором, режим їх роботи. Роль лабораторно-діагностичних досліджень при інфекційних хворобах тварин. Правила та техніка взяття і пересилки патологічного матеріалу для лабораторних досліджень. Вміти відбирати, консервувати, пакувати різні види патологічного матеріалу та оформлювати супровідні документи на нього. Організувати та провести відбір крові у різних видів тварин для діагностичних досліджень. Розуміти Роль лабораторно-діагностичних досліджень при інфекційних хворобах тварин.	Написання есе. Відібрати патологічний матеріал, приготувати консервуючі розчини, запакувати та переслати матеріал до лабораторії. Написати супровідний документ. Відібрати кров у різних видів тварин та	

			оформити це документально.	
Тема 7. Алергічні дослідження. Щеплення та їх техніка	0/2	Знати Техніка та методика проведення алергічних досліджень тварин з одночасним клінічним оглядом. Організація щеплень. Вміти проводити клінічний огляд тварин. Проводити алергічні дослідження. Застосовувати безголкові ін'єктори для проведення алергічних досліджень. Проводити читку реакцій. Застосовувати прилади та пристрої для введення вакцин і сироваток.	Знати будову безголкового ін'єктора і правила роботи з ним. Відпрацювати методики проведення алергічної діагностики у різних тварин. Відпрацювати різні способи введення вакцин та оформити акт на щеплення тварин	
Написання модуля			Написання письмової роботи	0-100
Модуль 2. Система протиепізоотичних заходів				
Тема 1. Номенклатура і принципи класифікації інфекційних хвороб.	2/0	Знати Номенклатура і принципи класифікації інфекційних хвороб. Зоонози, зооантропонози, антропозонози. Закони і категорії епізоотології. Еволюційно-екологічні аспекти інфекційних хвороб тварин. Інтенсивні та екстенсивні показники ступеню напруженості епізоотичного процесу. Терапія та лікувально-профілактичні заходи при інфекційних хворобах тварин. Заходи і методи індивідуальної та групової неспецифічної і специфічної терапії.	Написання реферату в разі пропуску лекції	
Тема 2. Загальна і спеціальна профілактика інфекційних хвороб	2/0	Знати Особливості загальних протиепізоотичних заходів при інфекційних хворобах. Дезінфекція, дезінсекція і дератизація, їх місце та значення в комплексі протиепізоотичних заходів. Характеристика дезінфекційних засобів та техніка проведення дезінфекції різних об'єктів. Правила безпеки. Способи контролю ефективності дезінфекції. Вміти проводити дезінфекцію різних об'єктів. Контролювати ефективність проведеної дезінфекції.	Написання реферату в разі пропуску лекції	
Тема 3. Біозахист і біобезпека	2/0	Знати що таке біозахист і біобезпека. Яка між ними різниця. Особливості біозахисту і біобезпеки на тваринницьких комплексах. Аналізувати повідомлення МЕРБ щодо особливо небезпечних транскордонних та емерджентних захворювань.	Написання реферату в разі пропуску лекції	
Тема 4. Епізоотологічне обстеження господарства	0/2	Знати Методику проведення епізоотологічного обстеження. Методику введення епізоотологічних журналів і карт. Вміти провести епізоотологічне обстеження. Вести епізоотологічні журнали та складати і вести епізоотичну карту.	Складання акту епізоотологічного обстеження та	

			епізоотичних карт	
Тема 5. Загальне ознайомлення з біопрепаратами	0/2	Знати класифікацію біопрепаратів, їх виготовлення та способи застосування. Вміти застосовувати біопрепарати та знешкоджувати їх залишки	Написання есе щодо різних видів біопрепаратів та способів їх виготовлення. Складання акту вибракування біопрепаратів.	
Тема 6. Дезінфекція	0/2	Знати що таке дезінфекція та її значення для профілактики та ліквідації інфекційних хвороб тварин. Види і об'єкти дезінфекції. Методи і засоби дезінфекції. Прилади та машини для проведення дезінфекції різних об'єктів. Вміти розрахувати площу, об'єм об'єкту дезінфекції та кількість речовини для виготовлення розчину. Розуміти для чого проводиться дезінфекція. Застосовувати різні методи і способи дезінфекції. Використовувати прилади для проведення дезінфекції	Розв'язання задач Написання рефератів, оформлення презентацій	
Тема 7. Дезінсекція і дератизація	0/2	Знати що таке дезінсекція і дератизація та їх значення для профілактики та ліквідації інфекційних хвороб тварин. Види і об'єкти дезінсекції і дератизації. Методи і засоби дезінсекції і дератизації. Прилади та машини для проведення дезінсекції і дератизації різних об'єктів. Вміти розрахувати площу, об'єм об'єкту дезінсекції і дератизації та кількість речовини для виготовлення розчину. Розуміти для чого проводиться дезінсекція і дератизація. Застосовувати різні методи і способи дезінфекції. Використовувати прилади для проведення дезінсекції і дератизації.	Розв'язання задач Написання рефератів, оформлення презентацій	
Написання модуля			Написання письмової роботи	0-100
Модуль 3. Інфекційні хвороби, спільні для декількох видів тварин				
Тема 1. Сибірка.	2/0	Знати Виходячи з кваліфікаційної характеристики лікаря ветеринарної медицини, студент зобов'язаний володіти знаннями про основні інфекційні хвороби с/г тварин, птахів, хутрових звірів, бджіл і інших тварин: Визначення збудника хвороби. Економічні втрати. Життєвий цикл збудника, його стійкість в зовнішньому середовищі, стійкість до дезінфектантів.	Написання есе з повідомлення МЕБ щодо певного захворювання. Написання рефератів, оформлення презентацій	
Тема 2. Сибірка. Правець.	0/2	Епізоотологічні дані. Патогенез. Клінічні симптоми хвороби. Патологоанатомічні зміни. Діагноз. Диференційний діагноз. Лікування. Профілактика. Оздоровчі заходи в господарствах різних напрямків.		
Тема 3. Правець. Ботулізм.	0/2	Вміти: Визначати епізоотологію захворювання: сприйнятливості до збудника хвороби окремих видів тварин та людей, вплив віку, статі та породи на сприйнятливості;		

Тема 4. Туберкульоз. Псевдотуберкульоз. Паратуберкульоз	2/0	джерела та резервуар збудника хвороби; механізм та фактори передачі збудника хвороби; шляхи зараження; шляхи заносу та розповсюдження збудника хвороби; особливості епізоотичного процесу (контагіозність, сезонність, періодичність, захворюваність, летальність, стаціонарність та інші показники); вплив зовнішнього середовища, природно - географічних та соціально-економічних факторів на інтенсивність епізоотологічного процесу.		
Тема 5. Туберкульоз.	0/2			
Тема 3. Бруцельоз. Ящур	2/0			
Тема 4. Бруцельоз. Ящур. Хламідіози. Пастерельози	0/2			
Тема 5. Сказ. Хвороба Ауескі	2/2			
Тема 6. Дерматомікози (Трихофітія. Мікроспорія). Віспа.	0/2			
Тема 7. Лістеріоз. Туляремія.	0/2			
Тема 8. Грип ссавців і птахів.	0/2			
Написання модуля			Написання письмової роботи	0-100
Всього за 1 семестр				70**
Залік				30
2 семестр календарного плану* (6 навчальний семестр)				
Модуль 4. Інфекційні хвороби жуйних				
Тема 1. Клостридіози жуйних	2/0	Знати Виходячи з кваліфікаційної характеристики лікаря ветеринарної медицини, студент зобов'язаний володіти знаннями про основні інфекційні хвороби с/г тварин, птахів, хутрових звірів, бджіл і інших тварин: Визначення збудника хвороби. Економічні втрати. Життєвий цикл збудника, його стійкість в зовнішньому середовищі, стійкість до дезінфектантів. Епізоотологічні дані. Патогенез. Клінічні симптоми хвороби. Патологоанатомічні зміни. Діагноз. Диференційний діагноз. Лікування. Профілактика. Оздоровчі заходи в господарствах різних напрямків. Вміти: Визначати епізоотологію захворювання: сприйнятливості до збудника хвороби окремих видів тварин та людей, вплив віку, статі та породи на сприйнятливості;	Написання есе з повідомлення МЕБ щодо певного захворювання. Написання рефератів, оформлення презентацій	
Тема 2. ЕМКАР. Злоякісний набряк. Брадзот	0/2			
Тема 3. Копитна гниль. Некробактеріоз.	0/2			
Тема 4. Парагрип-3. Злоякісна катаральна лихоманка ВРХ. Пріонні інфекції.	0/2			

Тема 5. Пошесне запалення легень ВРХ. Нодулярний дерматит ВРХ.	0/2	джерела та резервуар збудника хвороби; механізм та фактори передачі збудника хвороби; шляхи зараження; шляхи заносу та розповсюдження збудника хвороби; особливості епізоотичного процесу (контагіозність, сезонність, періодичність, захворюваність, летальність, стаціонарність та інші показники); вплив зовнішнього середовища, природно - географічних та соціально-економічних факторів на інтенсивність епізоотологічного процесу.		
Тема 6. Інфекційна агалактія овець і кіз. Контагіозна ектіма овець і кіз.	0/2			
Тема 7. Інфекційна ентеротоксемія овець. Інфекційний мастит овець.	0/2			
Тема 8. Лейкоз ВРХ. Вірусна діарея ВРХ. Чума ВРХ.	0/2			
Написання модуля			Написання письмової роботи	0-100
Модуль 5. Інфекційні хвороби свиней				
Африканська чума свиней. Класична чума свиней	2/0	Визначення збудника хвороби. Економічні втрати. Життєвий цикл збудника, його стійкість в зовнішньому середовищі, стійкість до дезінфектантів. Епізоотологічні дані. Патогенез. Клінічні симптоми хвороби. Патологоанатомічні зміни. Діагноз. Диференційний діагноз. Лікування. Профілактика. Оздоровчі заходи в господарствах різних напрямків. Вміти: Визначати епізоотологію захворювання: сприйнятливість до збудника хвороби окремих видів тварин та людей, вплив віку, статі та породи на сприйнятливість; джерела та резервуар збудника хвороби; механізм та фактори передачі збудника хвороби; шляхи зараження; шляхи заносу та розповсюдження збудника хвороби; особливості епізоотичного процесу (контагіозність, сезонність, періодичність, захворюваність, летальність, стаціонарність та інші показники); вплив зовнішнього середовища, природно - географічних та соціально-економічних факторів на інтенсивність епізоотологічного процесу.	Написання есе з повідомлення МЕБ щодо певного захворювання. Написання рефератів, оформлення презентацій	
Бешиха свиней. Тешенська хвороба.	0/2			
Коронавірусні інфекції свиней (Вірусний трансмісивний гастроентерит свиней. Епідемічна діарея.)	0/2			
Коліентеротоксемія (набрякова хвороба свиней). Дизентерія свиней.	0/2			
Респіраторно-репродуктивний синдром свиней. Цирковірусна інфекція свиней.	0/2			
Класична чума свиней. Парвовірусна інфекція (хвороби репродуктивних органів свиней).	0/2			
Гемофільозний полісерозит. Інфекційний атрофічний риніт свиней.	0/2			
Написання модуля			Написання письмової роботи	0-100
Модуль 6. Інфекційні хвороби коней				
Сап. Мит коней.	2/0	Визначення збудника хвороби. Економічні втрати. Життєвий цикл збудника, його стійкість в зовнішньому середовищі, стійкість до дезінфектантів. Епізоотологічні дані. Патогенез. Клінічні симптоми хвороби. Патологоанатомічні зміни. Діагноз. Диференційний діагноз. Лікування. Профілактика. Оздоровчі заходи в господарствах різних напрямків. Вміти: Визначати епізоотологію захворювання: сприйнятливість до збудника хвороби окремих видів тварин та людей, вплив віку, статі та породи на сприйнятливість; джерела та резервуар збудника хвороби;	Написання есе з повідомлення МЕБ щодо певного захворювання. Написання рефератів, оформлення презентацій	
Інфекційна анемія коней. Родококова інфекція .	2/0			
Контагіозна плевропневмонія коней. Ринопневмонія коней.	2/0			
Інфекційний енцефаломієліт коней. Вірусний артеріт.	2/0			

		механізм та фактори передачі збудника хвороби; шляхи зараження; шляхи заносу та розповсюдження збудника хвороби; особливості епізоотичного процесу (контагіозність, сезонність, періодичність, захворюваність, летальність, стаціонарність та інші показники); вплив зовнішнього середовища, природно - географічних та соціально-економічних факторів на інтенсивність епізоотологічного процесу.		
Написання модуля			Написання письмової роботи	0-100
Модуль 7. Інфекційні хвороби птахів та молодняку тварин				
Колібактеріоз молодняку тварин.	0/2	Визначення збудника хвороби. Економічні втрати. Життєвий цикл збудника, його стійкість в зовнішньому середовищі, стійкість до дезінфектантів. Епізоотологічні дані. Патогенез. Клінічні симптоми хвороби.	Написання есе з повідомлення МЕБ щодо певного захворювання. Написання рефератів, оформлення презентацій	
Сальмонельоз молодняку тварин.	0/2	Патологоанатомічні зміни. Діагноз. Диференційний діагноз. Лікування. Профілактика. Оздоровчі заходи в господарствах різних напрямків. Вміти: Визначати епізоотологію захворювання:		
Інфекційний бронхіт. Інфекційний ларинготрахеїт.	0/2	сприйнятливість до збудника хвороби окремих видів тварин та людей, вплив віку, статі та породи на сприйнятливість; джерела та резервуар збудника хвороби;		
Нейролімфоматоз (хвороба Марека). Інфекційний бурсит (хвороба Гамборо).	0/2	механізм та фактори передачі збудника хвороби; шляхи зараження;		
Н'юкалська хвороба. Синдром зниження несучості.	0/2	шляхи заносу та розповсюдження збудника хвороби; особливості епізоотичного процесу (контагіозність, сезонність, періодичність, захворюваність, летальність, стаціонарність та інші показники);		
Респіраторний мікоплазмоз. Орнітоз птахів.	0/2	вплив зовнішнього середовища, природно - географічних та соціально-економічних факторів на інтенсивність епізоотологічного процесу.		
Пулороз. Сальмонельоз птахів.	0/2			
Написання модуля			Написання письмової роботи	0-100
Модуль 8. Інфекційні хвороби м'ясоїдних, хутрових, риб та бджіл				
Міксоматоз. Вірусна неморагічна хвороба кролів	2/0	Визначення збудника хвороби. Економічні втрати. Життєвий цикл збудника, його стійкість в зовнішньому середовищі, стійкість до дезінфектантів. Епізоотологічні дані. Патогенез. Клінічні симптоми хвороби.	Написання есе з повідомлення МЕБ щодо певного захворювання. Написання рефератів, оформлення презентацій	
Інфекційні хвороби риб	2/0	Патологоанатомічні зміни. Діагноз. Диференційний діагноз. Лікування. Профілактика. Оздоровчі заходи в господарствах різних напрямків.		
Інфекційні хвороби бджіл.	2/2	Вміти: Визначати епізоотологію захворювання:		
Аденовірусні інфекції собак (Інфекційний гепатит м'ясоїдних. Інфекційний ларенготрахеїт собак).	0/2	сприйнятливість до збудника хвороби окремих видів тварин та людей, вплив віку, статі та породи на сприйнятливість; джерела та резервуар збудника хвороби;		
Коронавірусні інфекції собак і котів (Коронавірус собак. Інфекційний перитоніт котів).	0/2	механізм та фактори передачі збудника хвороби;		

Парвовірусні інфекції собак і котів (Панлейкопенія котів. Парвовіроз собак.)	0/2	шляхи зараження; шляхи заносу та розповсюдження збудника хвороби; особливості епізоотичного процесу (контагіозність, сезонність, періодичність, захворюваність, летальність, стаціонарність та інші показники); вплив зовнішнього середовища, природно - географічних та соціально-економічних факторів на інтенсивність епізоотологічного процесу.		
Каліцивіроз. Лейкоз кішок. Імунодефіцит котів.	0/2			
Міксоматоз кролів. Вірусна геморагічна хвороба кролів.				
Алеутська хвороба норок. Псевдомоноз норок. Пастерельоз хутрових.				
Протиепізоотичні заходи у рибництві та бджільництві.	0/2			
Написання модуля			Написання письмової роботи	0-100
Всього за 2 семестр				70**
Екзамен				30
Всього за курс				100***
* Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу				
** Рейтинг з навчальної роботи: $R_{np} = 0,70 \times R(I)_{om} \times R(2)_{om} \times R(3)_{om} \times R(4)_{om} + R_{dP} - R_{Штр}$				
*** Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни РДИС (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи RHP (до 70 балів): $R_{ДИС} = R_{HP} + R_{AT}$				

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	<p>До основних принципів проведення занять належать:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відкритість до нових ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та можливість творчого розвитку; 2. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; 3. Різноманітні моделі роботи на заняттях, дадуть можливість здобувачам вищої освіти розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді; 4. Передбачено інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає змогу здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватися один з одним у будь-який зручний для них час, а здобувачам вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання; 5. Протягом навчання активно розвиваються і підтримуються навички здобувачів, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем лабораторних занять змістовних модулів та виступити з презентацією та інформуванням аудиторії додатково; 6. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний); 7. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, то він/вона повинні презентувати виконані самостійно завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача у час виділений для відпрацювань з науково-педагогічним працівником за відповідно розробленим розкладом консультацій.
Політика щодо академічної доброчесності:	<p>Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати, ессе, презентаційні матеріали повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності.</p>

**Політика щодо
відвідування:**

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано